

Miljørapport over forslag til ændring af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen

Oktober 2022

Indhold

0.	Ikke-teknisk resumé	3
1.	Indledning	4
2.	Forslag til ændring af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, hovedformål og forbindelse til anden lovgivning	6
2.1	Forslag til ændringer og hovedformål hermed	6
2.1.1	<i>Hyppigere udslusning</i>	6
2.2	Forslagets forbindelse til anden lovgivning	10
2.3	Afgrænsnings af miljøvurdering	11
	Forslåede ændringer der ikke omfattes af miljøvurdering	11
3.	Nuværende natur- og miljøtilstand, relevante miljøforhold og miljømål m.v.	13
3.1	<i>Tilstand for luft</i>	13
3.2	<i>Tilstand for klima</i>	14
3.3	<i>Nul-alternativ</i>	14
3.4	<i>Eksisterende miljøproblemer og miljømål mv.</i>	15
3.5	<i>Internationale og nationale miljøbeskyttelsesmål</i>	15
3.5.1	<i>Klimaforpligtelser</i>	15
4.	Vurdering af ændringens indvirkning på miljøet og foranstaltninger til at undgå og begrænse negative effekter	16
4.1.	<i>Flora, fauna og biologisk mangfoldighed</i>	16
4.2.	<i>Vand</i>	16
4.3.	<i>Luft og klima</i>	16
4.4.	<i>Jordbund</i>	16
4.5.	<i>Befolkningen og menneskers sundhed</i>	16
4.6.	<i>Materielle goder</i>	17
4.7.	<i>Landskab, kulturarv, arkitektonisk arv og arkæologisk arv</i>	17
4.8.	<i>Det indbyrdes forhold imellem faktorerne</i>	17
5.	Miljøvurderingens gennemførelse og grundlag for prioriteringer og valg	17
6.	Overvågning	17

o. Ikke-teknisk resumé

Det følger af miljøvurderingsloven¹, at der skal gennemføres en miljøvurdering i forbindelse med udarbejdelsen af visse planer og programmer, før de vedtages. Gennemførelse af en miljøvurdering har til formål at sikre et tilstrækkeligt hensyn til miljøet og inddragelse af offentligheden. En bekendtgørelse og dele af en bekendtgørelse kan anses som en plan eller et program efter miljøvurderingslovens regler.

Miljøministeriet har vurderet, at en af de foreslåede ændringer af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er omfattet af kravet om miljøvurdering. Det gælder kravet om at foretage ugentlig udslusning i svinestalde.

Miljøministeriet gennemfører derfor forud for udstedelsen af en ny husdyrgodkendelsesbekendtgørelse en miljøvurdering af den påtænkte ændring.

Hyppig udslusning

Regeringen (Socialdemokratiet) indgik den 4. oktober 2021 en aftale med Venstre, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Nye Borgerlige, Liberal Alliance og Kristendemokraterne, om grøn omstilling af dansk landbrug (herefter Landbrugsaftalen). Med aftalen blev det bl.a. besluttet, at der skal indføres krav om hyppigere udslusning i svinestalde.

Husdyrgødningsbekendtgørelsen og husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen indeholder på nuværende tidspunkt ikke et krav om, hvor ofte der skal ske udslusning i svinestalde.

Hyppig udslusning er en kendt teknik, der allerede anvendes med henblik på at begrænse lugtgener fra slagtesvinestalde. Ved hyppig udslusning begrænses gyllens opholdstid i stalden, idet den flyttes fra stalden til et udendørs lager eller afsættes til biogas. I det udendørs lager vil den lavere temperatur, samt enten tæt eller fast overdækning, medføre, at udledningen af drivhusgasser fra gyllen reduceres. For at opnå den reduktion i udledningen af drivhusgasser, der er aftalt mellem aftalepartierne i medfør af Landbrugsaftalen, stilles der krav om ugentlig udslusning i eksisterende slagtesvinestalde og alle nye svinestalde. Der er taget højde for undtagelser og dispensationsmulighed i tilfælde af, at det teknisk ikke er muligt at udføre ugentlig udslusning.

Regeringen har valgt at fokusere på netop hyppig udslusning, da det er en kendt teknik, der lever op til klimalovens principper om at sikre, at sektorens grønne omstilling sker klogt og omkostningseffektivt til inspiration for andre lande, så vi bidrager til den globale klimadagsorden. Det er vigtigt, at erhvervet inddrages, og netop ugentlig udslusning er anbefalet af erhvervet igennem Klimapartnerskabets anbefalinger².

¹ Bekendtgørelse nr. 1976 af 27. oktober 2021 af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

² Klimapartnerskab for fødevarer og landbrugssektoren. (s.d.). Erhvervsministeriet.
<https://em.dk/media/14560/sektorkoereplan-foedevare-og-landbrugssektoren.pdf>

Samlet set vurderes det, at kravet om hyppig udslusning medfører væsentlige positive ændringer for klimaet, og teknologien skønnes at kunne reducere udledningen af drivhusgasser med 0,16 mio. ton CO₂ i 2030.

Ændringen vurderes ligeledes at have positiv indvirkning på befolkningen og menneskers sundhed, da teknikken kan medføre en lugtreduktion i slagtesvinestalde med fulddrænedes gulve på op til 20 pct. jf. Miljøstyrelsens teknologiliste.³ Hyppig udslusning er kun målt på, og derfor anerkendt hos, slagtesvin på fuldspaltegulv og der anerkendes derfor en lugtreduktion på 20 pct. ved udslusning hver uge (uden undtagelse). For andre typer af svinestalde forventes det at, lugtreduktionen enten når samme niveau eller tæt på niveauet for slagtesvin med fuldspaltegulv.

Forslaget vurderes ikke at medføre negative konsekvenser for miljøet.

1. Indledning

Miljøministeriet sender inden d. 1. januar 2023 udkast til ændring af bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen) i offentlig høring.

Det følger af miljøvurderingsloven, at der skal gennemføres en miljøvurdering i forbindelse med udarbejdelsen af visse planer og programmer, før de vedtages. Gennemførelse af en miljøvurdering har til formål at sikre et tilstrækkeligt hensyn til miljøet og inddragelse af offentligheden. Myndigheden skal gennemføre en miljøvurdering af planer og programmer, jf. miljøvurderingslovens § 8, stk. 1, nr. 1, bl.a. hvor disse udarbejdes inden for landbrug og fastlægger rammerne for fremtidige anlægstilladelser til anlæg til intensiv husdyravl. Det følger endvidere af miljøvurderingslovens § 8, stk. 2, nr. 1, at myndigheden skal gennemføre en vurdering af, hvorvidt mindre ændringer i planer eller programmer, der udarbejdes inden for bl.a. landbrug og fastlægger rammerne for fremtidige anlægstilladelser til anlæg til intensiv husdyravl, kan få væsentlig indvirkning på miljøet, således at der skal gennemføres en miljøvurdering.

En bekendtgørelse og dele af en bekendtgørelse kan anses som en plan eller et program efter miljøvurderingslovens regler. Miljøvurderingen skal indeholde en vurdering af planens indvirkning på miljøet. Miljøvurderingen baseres på den tilgængelige viden.

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er bl.a. miljøvurderet ved ændringen af bekendtgørelsen i 2018⁴. Senest er der gennemført en screening af ændringer i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen i 2021⁵.

³ Miljøstyrelsen. Teknologilisten for staldindretning.

<https://mst.dk/erhverv/landbrug/miljoeteknologi-og-bat/teknologilisten/gaa-til-teknologilisten/staldindretning/>

⁴ Miljørapport over forslag til ændring af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fra 2018 er tilgængelig på Høringsportalen <https://hoeringsportalen.dk/Hearing/Details/62334>

⁵ Screeningsafgørelse over forslag til ændring af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fra 2021 er tilgængelig på Høringsportalen <https://hoeringsportalen.dk/Hearing/Details/65589>

Miljøministeriet har vurderet, at en af de foreslåede ændringer i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er omfattet af kravet om miljøvurdering, jf. miljøvurderingslovens § 8, stk. 2, nr. 1. Det gælder kravet om hyppig udslusning. Miljøministeriet gennemfører derfor forud for udstedelsen af en ny husdyrgodkendelsesbekendtgørelse en miljøvurdering af denne ændring. Det er denne ændring, der udgør planen, som er genstand for miljøvurderingen.

Med ændringen af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen gennemføres der også en lempelse i form af en præcisering af definitionen af produktionsareal for fritgående æglæggende høner (skrabe, friland og økologiske). Ændringen består i, at disse bedrifter fremover ikke skal regne deres redekasser og inspektionsgange med i deres produktionsareal, hvilket betyder, at de fremover vil kunne ansøge om en udvidelse, hvorefter de kan udlede op til 7-10% mere ammoniak og lugt.

Herved kommer produktionsarealet til at svare til nyttearealet jf. § 2, nr. 4, i bekendtgørelse om beskyttelse af æglæggende høner, der er anvendt til fastlæggelsen af ammoniakemissionen fra disse staldsystemer. Præciseringen af definitionen i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen vurderes dog ikke at have væsentlig indvirkning på miljøet, idet beskyttelsesniveauerne for ammoniak og lugt ikke ændres, og antallet af berørte bedrifter forventes at være lavt, hvorfor denne ikke omfattes af miljøvurderingen af ændring af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Med ændringen af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen gennemføres ligeledes en ændring af definitionen af kategori 2-natur og kategori 3-natur, hvori der indsættes en henvisning til bekendtgørelse om beskyttede naturtyper § 3 a, som forventes at træde i kraft den 1. januar 2023, hvilket er en forudsætning for, at henvisningen i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen kan sættes i kraft. Ændringen foretages, da der i bekendtgørelse om beskyttede naturtyper i § 3 a, indsættes en ny undtagelse for nogle naturtyper fra naturbeskyttelseslovens § 3. Denne ændring miljøvurderes ikke, idet der blot er tale om en henvisning til bekendtgørelse om beskyttede naturtyper, og henvisningen ændrer ikke i sig selv på retstilstanden. Vurderingen af hvorvidt der er miljømæssige konsekvenser som følge af den nye § 3 a i bekendtgørelse om beskyttede naturtyper, og om disse konsekvenser skal miljøvurderes eller screenes, vil blive foretaget i forbindelse med processen for den pågældende bekendtgørelse.

Denne miljørapport er en del af miljøvurderingen af ændring af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Miljørapporten skal ses i sammenhæng med udkast til ny husdyrgodkendelsesbekendtgørelse og tilhørende høringsbrev, som er sendt i offentlig høring samtidig med miljørapporten. Det samlede høringsmateriale er tilgængeligt på Høringsportalen og kan læses her: <https://hoeringsportalen.dk/Hearing/Details/66859>.

Der er med henvisning til miljøvurderingslovens § 11 i perioden fra den 21. september til den 3. oktober 2022 gennemført en høring af berørte myndigheder, jf. lovens § 32, stk. 1, om afgrænsning af miljørapportens indhold, hvor de berørte myndigheder er blevet hørt om, hvorvidt der er særlige oplysninger eller emner, der bør indgå i miljøvurderingen. Miljøministeriet har modtaget høringssvar fra en af de berørte myndigheder i forbindelse med høring af afgrænsningen af miljørapporten. Den

modtagne bemærkning er inddraget i det efterfølgende arbejde med miljøvurderingen.

2. Forslag til ændring af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, hovedformål og forbindelse til anden lovgivning

Denne miljørapport er udarbejdet med henblik på at fastlægge, beskrive og vurdere mulige væsentlige virkninger på miljøet som følge af ændring af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Ændringen er beskrevet i miljørapporten og fremgår endvidere af udkast til ny husdyrgodkendelsesbekendtgørelse og det tilhørende høringsbrev, som er sendt i offentlig høring samtidig med miljørapporten.

2.1 Forslag til ændringer og hovedformål hermed

2.1.1 Hyppigere udslusning

Regeringen (Socialdemokratiet) indgik den 4. oktober 2021 en aftale med Venstre, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Nye Borgerlige, Liberal Alliance og Kristendemokraterne, om grøn omstilling af dansk landbrug (herefter Landbrugsaftalen). Med aftalen blev det bl.a. besluttet, at der skal indføres krav om hyppig udslusning i svinestalde. Det blev med aftalen antaget, at der med tiltaget kunne opnås en reduktion på 0,17 mio. CO₂e i 2030. Dette blev antaget med en række forbehold, og idet man lagde til grund, at der i begrænset omfang blev givet undtagelse i situationer, hvor der enten er krav om anden teknologi med reduktionseffekt (staldforsuring), eller hvis det af navnlig tekniske eller økonomiske årsager ikke er muligt at udsluse efter reglerne. På baggrund af ny viden fra Aarhus Universitet (AU) om forskellige typer af staldsystemer, og muligheden for at udsluse som minimum en gang om ugen i forskellige typer af staldsystemer med forskellige dyretyper, antager ministeriet nu, at der med tiltaget kan opnås en reduktion på 0,16 mio. CO₂e i 2022.

Ved hyppig udslusning begrænses gyllens opholdstid i stalden, idet den flyttes til det udendørs lager som minimum hver syvende dag. Her er temperaturen lavere, og der sker enten tæt eller fast overdækning, hvorved udledningen fra gyllen reduceres. Det er en kendt teknik, der allerede anvendes med henblik på at begrænse lugtgener for de omkringliggende naboer. Den samlede reduktionseffekt forudsætter at nye stalde, der ugentlig udsluser, afleverer gyllen til bioforgasning, jf. den forventede stigning i biogaskapacitet og det øgede behov for biomasser til energiproduktion.

Forslag til ændring af husdyrbrugloven har været i høring i perioden 24. juni- 25. august 2022. Lovforslaget indeholder forslag til en bemyndigelse, der giver mulighed for at stille krav til drivhusgasreduktioner for husdyrbrug. Lovforslaget forventes fremsat i Folketinget den 3. november 2022. Det er en forudsætning for, at bekendtgørelsen kan sættes i kraft 1. januar 2023, at lovforslaget er vedtaget på dette tidspunkt.

- 1.1. *Krav om ugentlig udslusning for husdyrbrug med staldafsnit til svin, der etableres på baggrund af en ansøgning indsendt efter den 1. januar 2023 ("nye stalde") og undtagelser*

Med ændringsforslaget stilles der for husdyrbrug med staldafsnit til svin, der etableres på baggrund af en ansøgning indsendt efter den 1. januar 2023 ("nye stalde") et krav om, at udslusning af gyllen fra stald til udendørs lager sker mindst hver syvende dag og ikke, som efter den gældende praksis, en gang hver 5/6. uge. Husdyrbrug med staldafsnit til svin kan udføre udslusning mindst hver syvende dag ved automatisk udslusning eller ved manuel udslusning.

Som nævnt ovenfor har Miljøministeriet modtaget en rapport fra Aarhus Universitet, der gør rede for de forskellige dyretyper og staldsystemer og deres muligheder for at udsluse hver syvende dag under hensyntagen især til gyllemængderne i staldafsnittende.⁶

AU konkluderer i notatet, at nye staldafsnit til smågrise, der indrettes med et staldsystem, af typen drænet gulv + spalter (50 pct./50 pct.), ikke vil kunne udsluse hver syvende dag de første 6 uger efter indsættelse af et nyt hold grise på grund af små gyllemængder. I denne periode vurderer AU, at det vil være muligt at udsluse hver 14. dag. Ministeriet foreslår på denne baggrund, at der indføres en undtagelse for nye staldafsnit til smågrise med drænet gulv + spalter (50 pct./50 pct.), hvorefter der i disse staldafsnit efter indsættelse af et nyt hold grise ikke skal udsluse mindst hver syvende dag, men i stedet skal udsluses hver 14. dag i hele produktionsperioden, idet ministeriet finder det uhensigtsmæssigt at ændre udslusningskadencen efter seks uger ved en produktion, der normalt tager otte uger. Bag AU's vurderinger ligger en række generelle antagelser om, at landmanden udnytter staldens kapacitet, at slagtesvin indsættes ved ca. 30 kg, og at smågrise indsættes ved en vægt på ca. 7 kg

AU konkluderer endvidere, at staldafsnit til smågrise, i form af to-klimastalde med 25-49 pct. fast gulv, ikke i de første fire uger efter indsættelse af et nyt hold grise, på grund af små gyllemængder, kan udsluse hver syvende dag. I de første fire uger vil de i stedet kunne udsluse hver 14. dag og herefter mindst hver syvende dag. Bag AU's vurderinger ligger en række generelle antagelser om, at landmanden udnytter staldens kapacitet, at slagtesvin indsættes ved ca. 30 kg og at smågrise indsættes ved en vægt på ca. 7 kg. I bekendtgørelsens tabel 1, bilag 3, defineres to-klimastald til smågrise ikke med en procentsats af fast gulv. Udbredelsen af systemer med mere/mindre end 50 pct. fast gulv er derfor ukendt. Ved fastsættelse af undtagelse fra krav om hyppig udslusning for denne type staldsystem er denne fordeling imidlertid afgørende, hvorfor det med undtagelsen fastsættes, at der i et staldsystem af typen to-klimastald, delvist spaltegulv, skal være fra 25-49 pct. fast gulv i, jf. AU's notat.

Herudover konkluderer AU endvidere, at to typer af staldsystemer til diegivende søer, på grund af for små mængder af gylle, ikke vil kunne leve op til kravet om udslusning mindst hver syvende dag i de første uger efter indsættelse af et nyt hold grise. Det omfatter staldafsnit til diegivende søer, som er indrettet med kassestier

⁶ Aarhus Universitet, 2022. Faglig vurdering af tekniske- og driftsmæssige udfordringer ved ugentlig udslusning af gylle og gødning fra eksisterende staldsystemer. Rådgivningsnotat fra DCA. Kan tilgås via:

[https://pure.au.dk/portal/files/273764030/Driftsm ssige udfordringer ved ugentlig udslusning af gylle rev 220704.pdf](https://pure.au.dk/portal/files/273764030/Driftsm%20ssige%20udfordringer%20ved%20ugentlig%20udslusning%20af%20gylle%20rev%20220704.pdf)

med fuldspaltegulv, og staldafsnit til diegivende søer, som er indrettet med kasses-tier med 50 pct. delvist spaltegulv. Bag AU's vurderinger ligger en række generelle antagelser om at landmanden udnytter staldens kapacitet, og at soen opholder sig i stalden i ca. 41 dage. Det antages desuden, jf. normtallene, at 30 pct. af en årso's gyllemængde afsættes, mens soen opholder sig i kassestier/farestier, mens de resterende 70 pct. afsættes, mens soen opholder sig i drægtighedsstalden.

På denne baggrund foreslår Miljøministeriet, at staldafsnit til diegivende søer, som er indrettet med en kassesti med fuldspaltegulv, undtages fra kravet om udslusning mindst hver syvende dag. Det foreslås herudover, at stalde til diegivende søer med kassesti med 50 pct. delvist spaltegulv, undtages fra kravet om udslusning hver syvende dag og i stedet skal udsluse hver 14. dag i hele den periode, hvor søerne befinder sig i stalden. Hvad angår sidstnævnte bemærkes, at det i bekendtgørelsens tabel 1, bilag 3, ikke defineres, at der skal være tale om en 50/50 pct. fordeling. Ved fastsættelse af undtagelse fra krav om hyppig udslusning for denne type staldsystem er denne fordeling imidlertid afgørende, hvorfor det fastsættes i undtagelsesbestemmelsen.

På baggrund af rapporten fra AU foreslår Miljøministeriet, at der udover hovedreglen om at svinestalde skal udsluse mindst en gang om ugen også indsættes undtagelser til kravet om hyppig udslusning på baggrund af AUs konklusioner, som beskrevet ovenfor.

1.2. Krav om ugentlig udslusning for slagtesvinestalde og undtagelser

Det foreslås, at alle staldafsnit til slagtesvin skal udsluse mindst hver syvende dag. Udslusningen kan ske ved automatisk udslusning eller ved manuel udslusning. Langt de fleste staldafsnit med slagtesvin er bygget med vakuum-udslusning (rørudslusning), hvor gyllen opbevares i separate sektioner af gyllekummer under staldgulvet, indtil det efter en given periode udsluses til en udendørs gylletank via trækning af propper for hver sektion eller spjæld inde fra stalden. Proppen løftes ud, og ca. 15 minutter efter skal den sættes i igen.

I notatet fra AU konkluderes det, at det i nogle staldafsnit til slagtesvin, på grund af for små gyllemængder i de første uger efter indsættelse af et nyt hold grise, ikke vil være muligt i visse typer af staldsystemer at udsluse mindst hver syvende dag.

Som følge heraf foreslår Miljøministeriet, at der indsættes en undtagelse for staldafsnit til slagtesvin, der er indrettet med et staldsystem, hvor gulvarealet udgør 33 pct. drænet gulv og 67 pct. spaltegulv. I dette staldsystem foreslås det, at der i de første 4 uger efter indsættelse af et nyt hold grise skal udsluses hver 14. dag og herefter mindst hver syvende dag.

For så vidt angår staldafsnit til slagtesvin med et staldsystem, hvor gulvarealet udgør delvis spaltegulv og 25-49 pct. fast gulv, foreslås det i den nye § 35, stk. 2, at der efter indsættelse af et nyt hold grise skal udsluses første gang efter 14 dage og herefter mindst hver syvende dag.

1.3. Generel undtagelse for alle svinestalde med staldforsuring og økologiske svinestalde

Miljøministeriet foreslår, at svinestalde med staldforsuring undtages fra kravet om ugentlig udslusning, idet staldforsuring antages at have mindst ligeså stor reduktion af drivhusgasser. Med dokumentation af flere klimavirkemidler forventes der at komme andre teknologier med tilsvarende reduktionseffekt som ugentlig udslusning.

Ligeledes foreslår ministeriet, at svinestalde, der drives på grundlag af en gyldig økologierklæring (autorisation), er undtaget fra det nye krav om hyppig udslusning. Baggrunden herfor er, at der som følge af økologikravene vil være en lavere belægningsgrad i staldene og dyrene vil i højere grad opholde sig udendørs. Dette vil føre til, at der ikke samles en tilstrækkelig stor gyllemængde til at sikre ugentlig udslusning i stalde med rørudslusning. Dertil kommer, at dyrene går i naturligt ventilerede stalde, som medfører, at temperaturen er lavere, hvorved det er usikkert, om hyppig udslusning vil have nogen væsentlig effekt på metanudledningen.

1.4. *Mulighed for dispensation*

Ovenfor fremgår en række undtagelsessituationer, der med afsæt i notatet fra AU har været mulige at afgrænse og beskrive i en grad, så der kan indsættes generelle undtagelser herom i bekendtgørelsen.

Det bærende princip for undtagelserne har været, at hyppig udslusning hver syvende dag ikke vil være muligt på grund af manglende gyllemængder i visse perioder. I forlængelse heraf kan der være visse staldsystemer eller driftsformer i både eksisterende og nye staldeafsnit, hvor det heller ikke vil være teknisk muligt, eller hvor det vil være forbundet med uforholdsmæssigt store omkostninger til ombygning eller valg af et særligt staldsystem ved nyetablering, udvidelse eller ændring, at sikre, at der kan gennemføres hyppig udslusning hver syvende dag.

Der tænkes her på situationer, hvor en særlig driftsform giver anledning til mindre gyllemængder i staldafsnittene pga. særlige pladskrav, udeophold for dyrene eller lign. Dette kan efter omstændighederne være tilfældet for visse specialproduktioner, der af hensyn til dyrevelfærd giver dyrene bedre plads i staldene, hvilket kan medføre, at gyllemængderne er utilstrækkelige til at gennemføre ugentlig udslusning. Miljøministeriet foreslår med dispensationsbestemmelsen, at kommunalbestyrelsen i visse tilfælde kan meddele dispensation fra kravene om ugentlig udslusning. En dispensation forudsætter, at den yderligere plads til dyrene er lagt fast som et vilkår i godkendelsen eller tilladelsen.

Endvidere kan staldsystemets særlige indretning gøre, at det ikke vil være muligt at gennemføre hyppig udslusning. Der tænkes på situationer, hvor der i stedet for rørudslusning er installeret bagskyllekanal, kanalanlæg med spjæld, lukkehaneanlæg mv. En dispensation kan herved komme på tale i forhold krav om hyppig udslusning i eksisterende stade, der er indrettet på denne måde. Der kan ligeledes meddeles dispensation i forbindelse med en nyetablering, udvidelse eller ændring, hvor det at vælge et staldsystem med mulighed for hyppig udslusning vil medføre store meromkostninger.

Ud over disse situationer foreslår ministeriet at give kommunalbestyrelsen mulighed for at meddele dispensation i de tilfælde, hvor udslusning mindst hver syvende dag ikke vil være muligt på grund af nødvendige hensyn til arbejdsmiljøet i stalden. Det lægges her til grund, at der ikke vil være tale om væsentlige hensyn til arbejdsmiljøet, hvis udfordringerne kan imødegås ved overholdelse af branchevejledningen om sikkerhed ved arbejde med gylle.

I disse sager vil det afhænge af de konkrete omstændigheder, om der vil være behov for undtagelse fra de nye regler om ugentlig udslusning. Her foreslår Miljøministeriet, at kommunerne får mulighed for at meddele hel eller delvis dispensation efter en konkret vurdering. Kommunalbestyrelsen vurderer i den forbindelse i hvilket omfang, udslusning vil kunne ske og fastsætter nærmere vilkår herom.

2.2 Forslagets forbindelse til anden lovgivning

2.2.1 National lovgivning

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er udstedt med hjemmel i husdyrbrugloven. Loven har til formål at værne om natur, miljø og landskab, så udviklingen af husdyrproduktionen og anvendelsen af gødning kan ske på et bæredygtigt grundlag i respekt for menneskers livsvilkår og for bevarelsen af dyre- og plantelivet.

Husdyrbruglovens foreslåede § 35 er det primære ophæng for indeværende miljøvurdering, og hjemlen giver, såfremt loven vedtages, miljøministeren bemyndigelse til at fastsætte regler om indretning og drift af anlæg med henblik på at reducere udledning af drivhusgasser fra erhvervsmæssige dyrehold.

Klimaloven fra 2019 er ligeledes relevant for indeværende bekendtgørelsesændring. Formålet med loven er, at Danmark skal reducere udledningen af drivhusgasser i 2030 med 70 pct. i forhold til niveauet i 1990, og at Danmark opnår at være et klimaneutralt samfund senest i 2050. Med klimaloven bliver reduktionsmålene således juridisk bindende.

2.2.2 International lovgivning

UNFCCC konventionen også kaldt klimakonventionen har til formål at stabilisere koncentrationen af drivhusgasser i atmosfæren til et niveau, som kan forhindre farlige og menneskeskabte påvirkninger af klimaet. Klimakonventionen sætter ingen grænser for, hvor meget hvert af de enkelte lande kan udlede af drivhusgasser og foreslår heller ikke mekanismer til at reducere udslip.⁷

Med Parisaftalen er landene forpligtede til at fremlægge nationale reduktionsbidrag, som skal bidrage til den samlede reduktion i udledningen af drivhusgasser.⁸⁹ EU har

⁷ United Nations Framework Convention on Climate Change (UNFCCC)

⁸ United Nations / Framework Convention on Climate Change (2015) Adoption of the Paris Agreement, 21st Conference of the Parties, Paris: United Nations.

⁹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/842 af 30. maj 2018 om bindende årlige reduktioner af drivhusgasemissioner for medlemsstaterne fra 2021 til 2030 som bidrag til klimaindsatsen med henblik på opfyldelse af forpligtelserne i Parisaftalen og om ændring af forordning (EU) nr. 525/2013.

på vegne af Danmark og de øvrige medlemslande fremlagt ét samlet reduktionsbidrag. Bidraget lyder på en reduktion i udledningen af drivhusgasser på 40 procent i 2030 i forhold til i 1990, som skal fordeles landene i mellem gennem EU's egne forhandlinger.

Indsættelse af kravet om ugentlig udslusning vil bidrage til at reducere den nationale klimabelastning og dermed bidrage til overholdelse af ovenstående internationale forpligtelser.

2.3 Afgrænsnings af miljøvurdering

Forslåede ændringer der ikke omfattes af miljøvurdering

2.3.1 Krav om logbog

Miljøministeriets foreslår, at husdyrbrugene skal føre logbog hver gang de udsluser, hvilket ikke i sig selv vurderes at medføre nogle væsentlige konsekvenser for miljøet, men er i stedet et virkemiddel, som tilsynsmyndigheden kan bruge, som dokumentation for at husdyrbrugene følger de ovenstående regler om udslusning.

2.3.2 Staf for at undlade at udsluse efter de nye regler om ugentlig udslusning, overholde vilkår fastsat i medfør af dispensationsbestemmelsen og undlade at føre logbog

For at sikre at de nye regler om udslusning overholdes, foreslår Miljøministeriet, at der indføres visse strafregler.

De foreslåede regler om straf medfører, at hvis et husdyrbrug med svinestalde eller slagtesvinestalde overtræder de nye krav for hyppig udslusning, vil de kunne straffes med bøde. Der foreslås endvidere en regel om, at straffen kan stige til fængsel i indtil 2 år, hvis overtrædelsen er begået forsætligt eller ved grov uagtsomhed, og hvis der ved overtrædelsen er voldt skade eller fremkaldt fare for skade på natur, dyr, planter, landskaber eller mennesker eller de øvrige interesser, som husdyrbrugloven tilsigter at beskytte, herunder luft, vand, jord og undergrund, eller hvis der er opnået eller tilsigtet en økonomisk fordel for den pågældende selv eller andre, herunder ved besparelser.

Ministeriet vurderer ikke at reglerne om straf i sig selv medfører nogen væsentlige konsekvenser for miljøet, men de har dog en præventiv effekt, og ændringen vurderes at kunne øge incitamentet til at overholde de nye regler om udslusning.

2.3.3 Ændring af definitionen af produktionsareal

Ved indførelsen af stipladsmodellen i 2017 blev der utilsigtet indført en forskel i det produktionsareal, der blev anvendt til fastsættelse af emissionsfaktorer for ammoniak og lugt ved omregning fra pr. dyr til pr. m² produktionsareal og definitionen af produktionsareal i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Forskellen ligger i, at der ved fastsættelse af emissionsfaktorerne blev anvendt det af Fødevarestyrelsen fastsatte nytteareal jf. f. § 2, nr. 4, i bekendtgørelse om beskyttelse af æglæggende høner (dvs. det areal dyrene som minimum skal have tilgængeligt ifølge dyrevelfærdsreglerne – dette areal omfatter dog ikke dyrenes redekasser og inspektionsgange),

mens definitionen i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 2, nr. 4 omfatter det areal i fast placerede husdyranlæg, hvorpå dyrene kan opholde sig og har mulighed for at afsætte gødning, hvilket inkluderer redekasser og inspektionsgange. Dette er et problem for bedrifter med fritgående æglæggende høner, idet konsekvensen for disse har været, at de beregnede emissioner af ammoniak og lugt ved nye miljøgodkendelser og -tilladelser er ca. 7-10 % højere end før indførslen af stipladsmodellen. Dette betyder, at bedrifter med fritgående æglæggende høner på nuværende tidspunkt, pga. evt. nærliggende ammoniakfølsom natur eller naboer, kan have reducerede muligheder for at udvide produktionen end tilfældet var inden ændringen i 2017.

Miljøministeriet foreslår på den baggrund, at definitionen for produktionsarealet for fritgående æglæggende høner ændres i bilag 3, C, nr. 1 til at være lig nyttearealet ved at tilføje, at redekasser og inspektionsgange ikke skal angives som en del af produktionsarealet.

Præciseringen af definitionen i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen vurderes ikke at have væsentlig indvirkning på miljøet, idet beskyttelsesniveauerne for ammoniak og lugt ikke ændres, og antallet af berørte bedrifter forventes at være lavt, hvorfor ændringen ikke omfattes af miljøvurderingen af ændring af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

2.3.4 Lavbundsjord undtagelse

Med Aftale om grøn omstilling af dansk landbrug er forligsparterne blevet enige om, at der inden 2030 skal udtages 100.000 hektar lavbundsjord. Formålet med indsatsen er udtagning af kulstofrige lavbundslande og at genskabe naturlig hydrologi på de udtagne områder og dermed mindske udledningen af CO₂ i videst mulige omfang.

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, definerer, hvad der forstås ved kategori 2-natur og kategori 3-natur. Dette sker bl.a. med henvisning til naturbeskyttelseslovens § 3.

Som følge af Landbrugsaftalen, vil der blive foretaget en ny afgrænsning af naturbeskyttelseslovens § 3 i forhold til lavbundsprojekter til reduktion af drivhusgasser. Den vil blive indsat i en ny bestemmelse i bekendtgørelse om beskyttede naturtyper § 3 a, hvorefter nogle søer, moser og lignende, heder, strandenge og strandsumpe samt ferske enge og biologiske overdrev, i særlige tilfælde, som er reguleret i den nye § 3 a, bliver undtaget fra naturbeskyttelseslovens § 3 for så vidt angår tilstandsændringer som følge af ammoniakdeposition fra husdyrbrug. Ændringen i naturtypebekendtgørelsen forventes at træde i kraft den 1. januar 2023.

Denne undtagelse i den nye § 3 a i bekendtgørelse om beskyttede naturtyper fra naturbeskyttelseslovens § 3 medfører, at disse naturområder, såfremt de er omfattet af naturtypebekendtgørelsens § 3 a, bliver undtaget fra husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens ammoniakkrav i forhold til kategori 2- og 3-natur.

Som følge af ændringen i bekendtgørelse om beskyttede naturtyper, indsætter ministeriet en konsekvensrettelse i definitionen af kategori 2-natur og kategori 3-natur.

Idet der blot er tale om en konsekvensrettelse vurderer Miljøministeriet ikke, at der er tale om væsentlige konsekvenser for miljøet, da konsekvensrettelsen ikke ændrer retstilstanden. Vurderingen af, hvorvidt der er miljømæssige konsekvenser som følge af den nye § 3 a i bekendtgørelse om beskyttede naturtyper, og om disse konsekvenser skal miljøvurderes eller screenes vil blive foretaget i forbindelse med processen for den pågældende bekendtgørelse.

Samlet set er det Miljøministeriets vurdering, at ændringerne ikke vil have væsentlig virkning på miljøet.

3. Nuværende natur- og miljøtilstand, relevante miljøforhold og miljømål m.v.

Opbevaring af husdyrgødning er forbundet med bl.a. tab af ammoniak og metangasser til luften. Det Nationale Center for Miljø og Energi (DCE) under Aarhus Universitet opgør i deres årlige rapport en oversigt over Danmarks samlede drivhusgasudledninger, jf. også afsnit 7.

Seneste offentliggjorte afrapportering er Denmark's National Inventory Report 2022, og miljøvurderingen tager i vidt omfang udgangspunkt i bl.a. disse, dvs. overvågningsdata for 2022¹⁰.

3.1 Tilstand for luft

Luftforurening er af WHO vurderet til at udgøre en af de største miljømæssige udfordringer i dag. På EU-plan er det vurderet, at luftforurening i 2019 var skyld i ca. 307.000 tilfælde af for tidlige dødsfald.¹¹ Det tilsvarende tal for Danmark er for 2020 estimeret til omkring 4.030 tilfælde årligt.¹² Omkring 860 tilfælde af for tidlig død kan tilskrives udledninger fra danske kilder, hvilket svarer til omkring 21 pct. af det samlede antal for tidlige dødsfald som følge af luftforureningen i Danmark. De resterende omkring 79 pct. stammer fra udenlandske udledninger, herunder naturlige kilder og international skibstrafik. Det samlede antal tilfælde af for tidlig død er faldet med omkring 40 pct. siden 1990. Faldet skyldes reduktionen i luftforureningen.

Lugten fra landbruget og husdyrproduktionen er en af landbrugets miljøudfordringer. Gylle lugter meget ubehageligt. Det bemærker man om foråret, når gyllen bliver kørt ud på markerne, men også selve husdyrproduktionen kan lugte, både gennem ventilationsluften fra staldene og afdampningen fra gyllebeholdere. Lugten skyldes, at der dannes en lang række forskellige lugtstoffer, når bakterier nedbryder gyllen.

¹⁰ DENMARK'S NATIONAL INVENTORY REPORT 2022, Submitted under the United Nations Framework Convention on Climate Change and the Kyoto Protocol. Rådgivningsnotat fra DCE. Kan tilgås via: <https://dce2.au.dk/pub/SR494.pdf>

¹¹ European Environment Agency, 2021. Air quality in Europe 2021. Report no. 15/2021.

¹² Aarhus Universitet, 2022. Luftkvalitet 2020. Status for den nationale luftkvalitetsovervågning. Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. Videnskabelig rapport nr. 467.

Der er krav om et flydelag oven på gyllen i gyllebeholderen eller en anden form for overdækning for at begrænse lugten.

Staldluft indeholder over 200 forskellige lugtstoffer, som tilsammen giver den karakteristiske lugt. Det er lugtstoffernes indbyrdes koncentration, der afgør lugten. Det er derfor svært at måle lugt fra stalde, da sammensætningen og koncentrationen af de enkelte lugtstoffer ikke er kendt. I stedet måler man, hvor meget staldluften skal fortyndes, før den ikke længere lugter.

Det er muligt at reducere lugten fra svinestalde ved at ændre på håndteringen af dyrenes gødning. Gødningen skal fjernes fra stalden så hurtigt som muligt, da mange af de ubehagelige lugtstoffer dannes allerede det første døgn. Hyppig udslusning af gyllen til gyllebeholderen kan derfor reducere lugten.

3.2 Tilstand for klima

Ifølge den nationale emissionsopgørelse stod landbruget (2019-tal) samlet set for en netto-udledning på ca. 16,0 mio. ton CO₂-ækv., svarende til ca. 34 pct. af Danmarks samlede udledninger¹³. Dette er inkl. udledninger fra landbrugsarealet opgjort i LULUCF-sektoren, der dækker skov, landbrugsjord og ændringer i arealanvendelse. Opgøres udledningerne alene for landbrugssektoren separat, altså uden landbrugsjordens kulstofpuljeændringer, var udledningerne i 2019 ca. 11,0 mio. ton CO₂e., svarende til ca. 24 pct. af Danmarks samlede udledninger.

Ugentlig udslusning forventes at reducere udledningen af metan (en 28 gange mere potent drivhusgas end CO₂) med ca. 0,16 mio. ton CO₂e. Med indarbejdelsen af krav om hyppig udslusning i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen begrænses gyllens opholdstid i stalden, idet den flyttes fra stalden til et udendørs lager, hvor den lavere temperatur, samt enten tæt eller fast overdækning af gyllebeholderen, medfører, at udledningen fra gyllen reduceres. Effekten forudsætter, at nye stalde afleverer gyllen til bioforgasning, jf. den forventede stigning i biogaskapacitet. Den samlede reduktion vil bidrage til, at Danmark kan nå 70 pct. reduktionsmål i 2030 og er en driftssikker måde for landbruget at bidrage til klimamålsætningen.

3.3 Nul-alternativ

Hvis ikke den foreslåede ændring i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen gennemføres, vil den gældende regulering som udgangspunkt skulle videreføres uændret. Dette er nul-alternativet.

Med nul-alternativet vil husdyrgodkendelsesbekendtgørelse ikke indeholde krav om, at der skal foretages hyppig udslusning fra svinestalde. Dermed vil der med nul-alternativet ikke være regulering, der stiller krav til husdyrproducenter om at reducere deres drivhusgasemissioner fra produktion.

Krav om ugentlig udslusning af gyllen fra staldafsnit til lageret stilles til alle nye svinestalde og alle eksisterende slagtesvinestalde. Nye stalde kan indrettes med automatiserede udslusningssystemer eller manuel udslusning. Stalde der benytter staldforsuring er undtaget fra kravet om ugentlig udslusning. For eksisterende svinebrug

¹³Aarhus Universitet, 2021. Annual greenhouse gas reporting 2021: Inventories 1990-2019. DCE – Danish Centre for Environment and Energy.

stilles krav om ugentlig udslusning enten i form af manuel udslusning, eller automatisk udslusning.

3.4 Eksisterende miljøproblemer og miljømål mv.

Den forslåede ændring af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er geografisk relevant for alle husdyrbrug med svin i Danmark. Derfor tager beskrivelsen af relevante miljøforhold og miljømål mv. udgangspunkt i, at der er tale om en mulig landsdækkende påvirkning.

3.5 Internationale og nationale miljøbeskyttelsesmål

Formålet med ændringen af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, hvor der fastsættes krav om hyppig udslusning fra svinestalde, er at begrænse udledninger af drivhusgasser fra erhvervsmæssige dyrehold.

3.5.1 Klimaforpligtelser

Med *Aftale om klimalov* af 6. december 2019 (herefter Klimaloven) er det fastsat, at Danmark skal have reduceret de samlede nationale udledninger af drivhusgasser med 70 pct. i 2030 sammenlignet med udledningerne i år 1990, og at Danmark skal være klimaneutralt senest i 2050.

Der er med Landbrugsaftalen fastsat et særskilt bindende reduktionsmål for land- og skovbrugssektoren på 55-65 pct. i 2030 i forhold til sektorens udledninger i 1990. Målet skal indfries under hensyntagen til Klimalovens principper. Det betyder, at der på baggrund af den seneste fremskrivning udestår et reduktionsbehov i sektoren på yderligere ca. 5-7 mio. tons i 2030. Den nationale 70 pct. målsætning kan dermed opfyldes gennem realisering af det bindende mål for land- og skovbrugssektoren.

Metan (CH₄) er næst efter kuldioxid (CO₂) den største bidragsyder til emissioner af menneskeskabt drivhusgas. Cirka 60 % af de samlede metanemissioner estimeres at være fra menneskeskabte kilder. CH₄ er ca. 28 gange mere potent drivhusgas end CO₂, men den har en kortere levetid i atmosfæren, i gennemsnit 8-12 år sammenlignet med CO₂, der bliver i atmosfæren i århundreder. Som følge heraf har metanemissioner en stærkere klimapåvirkning på kort sigt end på lang sigt.

I 2017 bidrog landbruget med 81,1 pct. af den samlede emission af metan. Siden 1990 er emissionen af metan fra husdyrenes fordøjelsessystem faldet med 7,6 pct. grundet et faldende antal kvæg. Emissionen fra gødningshåndtering er dog i samme periode steget med 17,4 pct. Dette skyldes, at der er sket en overgang fra traditionelle staldsystemer med fast gødning til flere gyllebaserede staldsystemer med højere emissioner.¹⁴

Danmark har valgt at støtte op om det amerikanske og europæiske initiativ om en fælles global metanreduktion på 20 pct. i 2030 sammenlignet med 2020. DK's støtte blev fremlagt i forbindelse med COP 26, hvor EU underskrev løftet som helhed. Tiltaget om hyppig udslusning vil bidrage til at opnå den ønskede reduktion, da gasemissioner fra svinestalde hovedsageligt består af metan.

¹⁴ Århus Universitet, 2019. Nr. 318: Danmarks Nationalregnskabsrapport 2019. Emissionsbeholdninger 1990-2017. DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi.

4. Vurdering af ændringens indvirkning på miljøet og foranstaltninger til at undgå og begrænse negative effekter

Husdyrreguleringen indeholder ikke krav, der har til formål at reducere drivhusgas-emissioner. Med ændringen indføres krav om ugentlig udslusning med det formål at mindske metanemissioner fra husdyrgødning.

4.1. Flora, fauna og biologisk mangfoldighed

Indarbejdelsen af hyppig udslusning i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen vurderes ikke at have betydning for flora, fauna og biologisk mangfoldighed. Ændringerne vil således ikke føre til væsentlig indvirkning herpå.

4.2. Vand

Indarbejdelsen af hyppig udslusning i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen vurderes ikke at have betydning for vandtilstanden. Ændringerne vil således ikke føre til væsentlig indvirkning herpå.

4.3. Luft og klima

Korrekt håndtering og opbevaring af dyrenes gødning reducerer mængden af metanemissioner og lugtgener.

Med indarbejdelsen af krav om hyppig udslusning i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen begrænses gyllens opholdstid i stalden, idet den flyttes fra stalden til et uden-dørs lager, hvor den lavere temperatur, samt enten tæt eller fast overdækning af gyllebeholderen, medfører, at udledningen fra gyllen reduceres. Det vurderes, at udledningen af drivhusgasser samlet kan reduceres med 0,16 mio. ton CO₂e i 2030.

Miljøministeriet har overvejet, om der ligeledes skal fokuseres på vurdering af hvorvidt ændringer i gyllens sammensætning, f.eks. højere eller lavere vandindhold eller indhold af total ammoniak (TAN), kan påvirke emissionen af ammoniak fra lager og udbringning af husdyrgødning. Hertil bemærker ministeriet, at det ikke forventes, at hyppig udslusning af gyllen påvirker indholdet af ammoniak (TAN) i gyllen, og det vil dermed ikke forårsage øget tab ved udbringning.

Ændringen vurderes at have væsentlig positiv indvirkning på luft og klima.

4.4. Jordbund

Indarbejdelsen af hyppig udslusning i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen vurderes ikke at have betydning for jordbunden. Ændringerne vil således ikke føre til væsentlig indvirkning herpå.

4.5. Befolkningen og menneskers sundhed

Ubehagelige og gennemtrængende lugte fra husdyrbrug kan være generende for borgere i nærheden.

Med indarbejdelsen af krav om hyppig udslusning forventes det, at lugten fra svine-stalde reduceres. Ugentlig udslusning af gylle i slagtesvinestalde med fulddrænedes gulve er optaget som en teknik på miljøstyrelsens teknologiliste. Teknologien, der forudsætter, at gyllen i gyllekanalerne udsluses mindst hver syvende dag, medfører op til 20 pct. lugtreduktion i slagtesvinestalde med kummer under hele stiareale. Kravet, som implementeres med nærværende bekendtgørelsesændring, forventes således at medføre op til 20 pct. lugtreduktion i disse staldsystemer. For andre typer

af svinestalde forventes det, lugtreduktionen enten når samme niveau eller tæt på niveauet for slagtesvin med fuldspaltegulv.

Ændringen vurderes derfor at have positiv indvirkning på befolkningen og menneskers sundhed.

4.6. Materielle goder

Indarbejdelsen af hyppig udslusning i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen vurderes ikke at have betydning for de materielle goder. Ændringerne vil således ikke føre til væsentlig indvirkning herpå.

4.7. Landskab, kulturarv, arkitektonisk arv og arkæologisk arv

Indarbejdelsen af hyppig udslusning i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen vurderes ikke at have betydning for landskab, kulturarv, arkitektonisk arv eller arkæologisk arv. Ændringerne vil således ikke føre til væsentlig indvirkning herpå.

4.8. Det indbyrdes forhold imellem faktorerne

Det vurderes samlet set, at den foreslåede ændring både direkte og via afledte effekter vil få væsentlig positiv virkning på miljøet.

5. Miljøvurderingens gennemførelse og grundlag for prioriteringer og valg

Miljøvurderingen i miljørapporten er baseret på den tilgængelige viden. Der er indsat henvisninger til videnskabelige rapporter i det omfang, de er anvendt i miljørapporten.

Miljøvurderingens fokus er lagt på drivhusgasemissioner og den mulige påvirkning af klima og menneskers sundhed.

Miljøvurderingen af ændringens forventede indvirkning på miljøet er baseret på bl.a. viden om den nuværende tilstand af natur og miljø, som beskrevet i miljørapportens afsnit 3.

Det vurderes, at der ved ændringens gennemførelse ikke er behov for afværgeforanstaltninger.

6. Overvågning

Det Nationale Center for Miljø og Energi (DCE) under Aarhus Universitet opgør i deres årlige rapport en oversigt over Danmarks samlede drivhusgasudledninger. Denne viden er en del af forvaltningsgrundlaget for den danske klima- og miljøpolitik og beslutningsgrundlaget for klimapolitiske initiativer. Data fra rapporten indgår også i dokumentationen af effekterne af forvaltningsmæssige initiativer på klima- og miljøområdet.

DCE er på vegne af Miljø- og Fødevareministeriet samt Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet ansvarlig for udregning og afrapportering af den nationale emissionsopgørelse til EU og til UNFCCC (FN's konvention om klimaændringer) såvel som til UNECE-konventionen om langtransporteret grænseoverskridende luftforurening.

Som følge heraf er DCE ansvarlig for udførelse og publicering af opgørelserne af drivhusgasemissioner og den årlige rapportering til EU og UNFCCC for Danmark.

DCE er den centrale institution for Danmarks nationale system til drivhusgasopgørelser under Kyotoprotokollen. Ydermere er DCE ansvarlig for rapportering af drivhusgasemissionsopgørelser til Klimakonventionen for Kongeriget Danmark (Færøerne, Grønland og Danmark), samt Danmarks og Grønlands samlede rapportering til Kyotoprotokollen. DCE deltager desuden i arbejdet i regi af Klimakonventionen og Kyotoprotokollen, hvor retningslinjer for rapportering diskuteres og vedtages og i EU's monitoringsmekanisme for opgørelse af drivhusgasser, hvor retningslinjer for rapportering til EU reguleres.

Arbejdet med de årlige opgørelser udføres i samarbejde med andre danske ministerier, forskningsinstitutioner, organisationer og private virksomheder.

De årlige emissionsopgørelser fra DCE muliggør således en løbende overvågning af udviklingen i klima- og miljøtilstanden samt relationen til udviklingen i landbruget.